

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

5. ocenia, że należy zachęcać do współpracy Parlamentu Europejskiego i sądów krajowych, podobnej do obecnej współpracy, która już zapowiada dobre rezultaty w niektórych państwach członkowskich, poprzez rozwijanie praktyki proceduralnej, która umożliwi Parlamentowi występowanie w charakterze strony w postępowaniach sądowych, które wszczęto przed sądami krajowymi i które dotyczą jego własnych uprawnień;
6. zwraca się do Komisji, żeby zaproponowała odpowiednie środki prawodawcze w celu zapewnienia pełnej skuteczności dochodzenia przez Parlament swoich uprawnień na drodze prawnej;
7. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.

Wpływ planowanej budowy tzw. gazociągu bałtyckiego

P6_TA(2008)0336

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie wpływu planowanej budowy tzw. gazociągu bałtyckiego łączącego Rosję i Niemcy na środowisko naturalne Morza Bałtyckiego (petycje 0614/2007 i 0952/2006) (2007/2118(INI))

(2009/C 294 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając petycję 0614/2007 autorstwa Radvile Morkunaite, podpisaną przez ponad 20 tys. obywateli, petycję 0952/2006 autorstwa Krzysztofa Mączkowskiego, oraz inne skierowane do Parlamentu Europejskiego petycje poruszające problem będący przedmiotem rezolucji,
- uwzględniając Traktat z Lizbony podpisany 13 grudnia 2007 r. przez wszystkie państwa członkowskie,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie Strategii tematycznej dotyczącej ochrony zdrowia i zachowania środowiska morskiego (COM(2005)0504),
- uwzględniając szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. zmieniającą dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre publiczne i prywatne przedsięwzięcia na środowisko ⁽²⁾, a także dyrektywy Rady 92/43/EWG ⁽³⁾ oraz 79/409/EWG ⁽⁴⁾, składające się na pakiet legislacyjny Natura 2000,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie strategii tematycznej na rzecz ochrony i zachowania środowiska morskiego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie strategii dla regionu Morza Bałtyckiego w ramach wymiaru północnego ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Por. Decyzja nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 73 z 14.3.1997, s. 5.

⁽³⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, s. 131.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, s. 330.

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

- uwzględniając Konwencję o ochronie środowiska krajów Morza Bałtyckiego (Konwencja Helsińska),
- uwzględniając zalecenia Komisji Helsińskiej (HELCOM), a w szczególności zalecenie 17/3 z 12 marca 1996 r. opisujące wymóg wykonania oceny oddziaływania na środowisko oraz konsultacji z krajami, które mogą odczuć negatywne skutki planowanej inwestycji,
- uwzględniając Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z dnia 25 lutego 1991 r. (Konwencja z Espoo),
- uwzględniając Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska z dnia 25 czerwca 1998 r. (Konwencja z Aarhus),
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie prawa morza (UNCLOS),
- uwzględniając zasadę przezorności, należącą zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości do katalogu zasad ogólnych prawa wspólnotowego i będącą jednym z aspektów zrównoważonego rozwoju w rozumieniu prawa wspólnotowego i międzynarodowego,
- uwzględniając zasadę dobrej administracji będącą jedną z zasad ogólnych prawa wspólnotowego,
- uwzględniając działania grupy „Bałtycka Europa” w Parlamencie Europejskim,
- uwzględniając wnioski wynikające z wysłuchania publicznego z dnia 29 stycznia 2008 r.,
- uwzględniając decyzję 1364/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. ustanawiającą wytyczne dla transeuropejskich sieci energetycznych ⁽¹⁾, w której uznaje się, że Nord Stream jest projektem będącym w interesie Europy (TEN),
- uwzględniając Bałtycki Plan Działań na rzecz ochrony wód Morza Bałtyckiego, przyjęty 15 listopada 2007 w Krakowie na konferencji Ministrów Środowiska państw nadbałtyckich,
- uwzględniając art. 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską nakładający na państwa obowiązek lojalności wobec Wspólnoty,
- uwzględniając art. 192 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A6-0225/2008),
- A. mając na uwadze, że Morze Bałtyckie jest akwenem, nad którym leży aż 8 państw Unii Europejskiej i którego wybrzeże jest w 80 % wybrzeżem Unii Europejskiej; mając na uwadze, że OAO Gazprom jest akcjonariuszem większościowym Nord Stream,
- B. mając na uwadze, że troska o środowisko naturalne Morza Bałtyckiego jest jednym z podstawowych celów wymiaru północnego Unii, co wielokrotnie potwierdzały już komunikaty Komisji i rezolucje Parlamentu,
- C. mając na uwadze, że sektory rolnictwa i przemysłu wszystkich nadbrzeżnych państw członkowskich i Rosji najbardziej zanieczyszczają Morze Bałtyckie i powodują największe problemy dla równowagi ekologicznej tego akwenu,
- D. mając na uwadze szczególne zaangażowanie Unii w działania w obszarze ochrony środowiska naturalnego, w tym środowiska morskiego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 262 z 22.9.2006, s. 1.

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

- E. mając na uwadze, że Komisja wielokrotnie w postępowaniach przed Trybunałem Sprawiedliwości potwierdziła, że ochrona środowiska stanowi jeden z kluczowych celów Wspólnoty, a Trybunał przyznał istnienie wspólnotowej kompetencji w zakresie ochrony i zachowania środowiska morskiego,
- F. mając na uwadze obecne plany realizacji licznych projektów infrastrukturalnych na Morzu Bałtyckim (Nord Stream, farmy wiatrowe, gazociąg bałtycki Scanled, gazociąg między Finlandią i Estonią, linie energetyczne między Szwecją i Litwą, gazoporty LNG w Świnoujściu itd.),
- G. mając na uwadze, że Europa musi znaleźć sposoby na rozwiązanie kluczowych problemów związanych z bezpieczeństwem dostaw energii,
- H. mając na uwadze, że coraz większy udział gazu ziemnego w bilansie energetycznym Europy jest — zwłaszcza od 1990 r. — główną pojedynczą przyczyną redukcji emisji dwutlenku węgla (CO₂),
- I. biorąc pod uwagę zawartą w art. 174 pkt. 2 TWE zasadę przezorności, z której wynika ciężący na wszystkich podmiotach obowiązek dołożenia należytej staranności w ocenie skutków, jakie dla środowiska może przynieść nowo podejmowana decyzja lub uruchamiana działalność oraz podjęcia odpowiednich działań prewencyjnych w przypadku wystąpienia uzasadnionego prawdopodobieństwa zagrożenia dla środowiska,
- J. mając na uwadze zasadę integracji polityki ochrony środowiska z politykami sektorowymi, z której wynika konieczność uwzględniania ochrony środowiska podczas realizacji wszystkich działań i celów Wspólnoty,
- K. biorąc pod uwagę, że art. 194 przyszłego Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dodany przez traktat lizboński jednoznacznie wskazuje na konieczność prowadzenia unijnej polityki energetycznej w duchu solidarności między państwami członkowskimi oraz z uwzględnieniem potrzeby zachowania i poprawy środowiska naturalnego,
- L. mając na uwadze, że szczególną wrażliwość Morza Bałtyckiego na zagrożenia ekologiczne potwierdziła Międzynarodowa Organizacja Morska, uznając je za „szczególnie wrażliwy obszar morski”,
- M. biorąc pod uwagę, że Morze Bałtyckie jest obecnie jednym z najbardziej zanieczyszczonych akwenów morskich na świecie oraz mając na uwadze, że w szczególności stężenie substancji niebezpiecznych pozostaje nienaturalnie wysokie w wodach Morza Bałtyckiego oraz żyjących tam organizmach,
- N. uwzględniając fakt, iż Morze Bałtyckie jest typowym morzem wewnętrznym, akwenem płytkim z najbardziej obok Morza Czarnego ograniczonym cyklem wymiany wód z wszechoceanem na świecie, wynoszącym około 30 lat,
- O. mając na uwadze, że okres trwałości rurociągu przesyłowego gazu ocenia się na 50 lat, a rozmiar robót mających na celu rozmontowanie systemu rurociągowego będzie podobny do rozmiaru planowanej budowy; mając na uwadze, że analizując ekologiczne i gospodarcze skutki projektu, aspekt ten należy przeciwstawić okresowi czasu potrzebnemu do pełnego przywrócenia flory i fauny do stanu pierwotnego;
- P. mając na uwadze, że narażenie na metale ciężkie, substancje zanieczyszczające i inne substancje szkodliwe pociąga za sobą zagrożenia dla zdrowia oraz wpływa na łańcuch pokarmowy, co należy odpowiednio zbadać;
- Q. biorąc pod uwagę szereg czynników takich jak długotrwała retencja wód, uwarstwiona toń morską, rozległy, uprzemysłowiony obszar zlewiska rzecznoego oraz szczególną intensyfikację rolnictwa w basenie Morza Bałtyckiego, które sprawiają, że jest ono szczególnie zagrożone pod względem środowiskowym,
- R. mając na uwadze, że prowadzenie prac w szczególnych warunkach panujących w Morzu Bałtyckim może doprowadzić do gwałtownego wzrostu alg, potencjalnie szczególnie niebezpiecznego dla Finlandii, Szwecji i Niemiec,

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

- S. mając na uwadze, że dodatkowym istotnym czynnikiem ryzyka środowiskowego jest ok. 80 tys. ton amunicji bojowej zatopionej po II wojnie światowej na dnie Bałtyku zawierającej środki trujące takie jak gaz musztardowy, iperyt siarkowy, iperyt azotowy, luizyt, Clark I, Clark II i adamsyt, będące zagrożeniem zarówno dla środowiska naturalnego Morza Bałtyckiego jak i dla zdrowia i życia ludzi,
- T. mając na uwadze, że pojemniki z amunicją bojową były zatapiane przez szereg państw od roku 1945 aż do końca lat 60.,
- U. biorąc zaś w szczególności pod uwagę krytyczny stan pojemników z amunicją bojową, a więc ich skorodowanie oceniane na 80 %, a także mając na uwadze fakt, iż nie zawsze możliwe jest dokładne zlokalizowanie miejsc zalegania amunicji,
- V. mając jednocześnie na uwadze, że przyjęty 15 listopada 2007 r. w Krakowie Bałtycki Plan Działania zobowiązuje państwa nadbałtyckie do zapewnienia bezpiecznego magazynowania starych zapasów chemikaliów i urządzeń zawierających niebezpieczne substancje,
- W. mając na uwadze potencjalny wpływ gazociągu na środowisko naturalne Bałtyku i państw nadbałtyckich,
- X. uwzględniając większy ruch statków i tankowców na Morzu Bałtyckim oraz zagrożenie pożarowe, ryzyko utraty wyporności i zatonięcia jednostek pływających, jakie niesie ze sobą ewentualna awaria gazociągu podczas jego budowy, instalacji i eksploatacji, a także jej potencjalny wpływ na ludzi, skutki gospodarcze i środowiskowe,
- Y. mając na uwadze plany spółki Nord Stream AG dotyczące budowy podmorskiego pasa długości 1 200 km i szerokości ok. 2 km, który stanie się tym samym największą podmorską budową na świecie,
- Z. mając na uwadze, że budowa, instalacja urządzeń i eksploatacja gazociągu może wywrzeć negatywny wpływ na rybołówstwo, turystykę i żeglugę, co może negatywnie oddziaływać na gospodarkę regionów przybrzeżnych,
- AA. mając na uwadze, że art. 123 Konwencji ONZ o prawie morza, stanowiącej integralną część prawa wspólnotowego, zobowiązuje państwa położone nad morzami półzamkniętymi do koordynacji i współpracy w zakresie wykonywania swoich praw i obowiązków w zakresie ochrony i zachowania środowiska morskiego,
- AB. mając na uwadze, że art. 2 ust. 1 Konwencji z Espoo zobowiązuje jej strony do podejmowania indywidualnie lub wspólnie wszelkich odpowiednich i skutecznych środków mających na celu zapobieganie, redukcję i kontrolowanie znaczącego szkodliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko wynikającego z planowanej działalności,
- AC. mając na uwadze, że zgodnie z art. 5 lit. a) Konwencji z Espoo, konsultacje ze stronami narażonymi na szkodliwe oddziaływanie transgraniczne inwestycji w szczególności mogą dotyczyć możliwych wariantów planowanej inwestycji, włącznie z jej zaniechaniem,
- AD. biorąc pod uwagę, że art. 12 Konwencji Helsińskiej zobowiązuje jej strony do podejmowania wszelkich właściwych środków w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu środowiska morskiego Morza Bałtyckiego będącego rezultatem badań lub eksploatacji dna morskiego bądź jakiegokolwiek związanej z tym działalności,
- AE. mając na uwadze, że planowana trasa gazociągu północnego przebiegać będzie przez obszary objęte programem Natura2000 podlegające szczególnej ochronie zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG,
- AF. mając na uwadze, że art. 6 ust. 2 dyrektywy 92/43/EWG zobowiązuje państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich działań w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków,
- AG. mając na uwadze, że art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG zobowiązuje państwa członkowskie do dokonania odpowiedniej oceny skutków każdego planu lub przedsięwzięcia dla danego terenu chronionego niezwiązanego z nim bezpośrednio lub niekoniecznego do jego zagospodarowania, ale mogącego na niego w istotny sposób oddziaływać z punktu widzenia założeń jego ochrony,

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

- AH. mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG dopiero w świetle wniosków wynikających z powyższej oceny właściwe władze krajowe mogą wyrazić zgodę na plan lub przedsięwzięcie jedynie po upewnieniu się, że nie wpłynie on niekorzystnie na dany teren oraz, w stosownych przypadkach, po uzyskaniu opinii całego społeczeństwa,
- AI. biorąc pod uwagę, iż planowany gazociąg ma być najdłuższym podmorskim dwukanałowym gazociągiem na świecie, a jednocześnie najpłycej położonym, co czyni go szczególnie narażonym na ewentualne uszkodzenia,
- AJ. biorąc pod uwagę, iż na mocy decyzji 1364/2006/WE gazociąg północny został wpisany na listę projektów priorytetowych leżących w interesie Europy,
- AK. mając na uwadze, iż każda wielkoskalowa konstrukcja techniczna na wodach morskich ze względu na związane z nią ryzyko musi być przedmiotem szczególnie intensywnej i kompleksowej analizy i oceny środowiskowej, co nakazuje Konwencja z Espoo, Konwencja HELCOM i wszelkie inne odnośne przepisy europejskie i krajowe,
- AL. uwzględniając fakt, że na mocy konwencji z Espoo każda tego typu inwestycja winna być poprzedzona analizą ewentualnych rozwiązań alternatywnych, obejmujących w szczególności koszty ich wykonania oraz bezpieczeństwo dla środowiska naturalnego, takich jakimi mogą być w tym przypadku lądowe trasy gazociągu,
- AM. mając na uwadze, że części planowanego rurociągu zostały już przewiezione do miasta Kotka w Finlandii celem rozpoczęcia prac,
- AN. uwzględniając postanowienia art. 1 Konwencji z Aarhus zobowiązującego jej strony do zagwarantowania w sprawach dotyczących środowiska uprawnienia do dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości,
- AO. mając na uwadze, że prawne wymogi sporządzenia dokładnej oceny oddziaływania na środowisko muszą uwzględniać wszelkie wspomniane zagrożenia,
- AP. mając dodatkowo na uwadze fakt konieczności analizy zagrożenia terrorystycznego i ewentualnych możliwości skutecznego przeciwdziałania,
1. jest zdania, że Nord Stream jest projektem infrastrukturalnym o szerokim politycznym i strategicznym wymiarze zarówno dla UE, jak i dla Rosji; rozumie obawy wyrażone przez państwa członkowskie w związku z budową i konserwacją rurociągu; podkreśla, że możliwości małych państw przybrzeżnych odgrywania roli dostawców zapewniających bezpieczeństwo w regionie Morza Bałtyckiego nie można rozpatrywać w oderwaniu od zdolności UE do działania jako jedna całość i przemawiania jednym głosem w kwestiach związanych z energią, oraz przypomina swoją rezolucję z dnia 26 września 2007 r. w sprawie wspólnej europejskiej polityki zagranicznej w dziedzinie energetyki ⁽¹⁾; podkreśla, że decyzja 1364/2006/WE (zawierająca wytyczne TEN-E) uznaje za projekt mający znaczenie dla Europy, który pomoże w zaspokojeniu przyszłych potrzeb energetycznych UE; podkreśla, że przedsięwzięcie to, łącznie z innymi uzupełniającymi rurociągami, takimi jak Jamał II i rurociąg bursztynowy, powinno być planowane w duchu wspólnej europejskiej polityki zagranicznej w dziedzinie energetyki oraz w pełni uwzględniać ich wpływ na środowisko i bezpieczeństwo państw członkowskich;
  2. podtrzymuje swą opinię, że biorąc pod uwagę rosnące uzależnienie UE od ograniczonej liczby źródeł energii, dostawców i szlaków transportowych, istotne jest wspieranie inicjatyw zmierzających do większej dywersyfikacji, zarówno geograficznej, jak i poprzez rozwój trwałych alternatyw; w szczególności zwraca uwagę na konieczność wspierania rozwoju infrastruktury portowej służącej do przeładunku paliw; przypomina, że Nord Stream jest zaledwie jednym z wielu projektów w dziedzinie infrastruktury gazociągowej, takich jak rurociągi i instalacje skroplonego gazu ziemnego, mającym istotne znaczenie ze względu na zaspokojenie potrzeb Wspólnoty w zakresie zużycia gazu ziemnego, które — według licznych badań — znacząco wzrosną w najbliższych latach, a jednocześnie Nord Stream umożliwi zastąpienie bardziej szkodliwych dla środowiska paliw kopalnych; uważa, że konieczne jest zbadanie długoterminowego wpływu nowej infrastruktury gazowej na środowisko, z uwzględnieniem znaczenia zagwarantowania stałych dostaw gazu;

(1) Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0413.

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

3. podtrzymuje postulat wyrażony w swojej wspomnianej powyżej rezolucji z dnia 14 listopada 2006 r., iż przyszła strategia morska UE musi prowadzić do ustanowienia wiążących ponadnarodowych zobowiązań, które mogą także obejmować wspólne zobowiązania w krajach trzecich;
4. podkreśla, że bezpieczeństwo energetyczne musi być traktowane jako kluczowy element ogólnego bezpieczeństwa Unii Europejskiej, dlatego definicja bezpieczeństwa energetycznego nie powinna być ograniczona wyłącznie do braku wewnętrznej produkcji UE, lecz powinna także brać pod uwagę geopolityczne aspekty uzależnienia od importu i spowodowany tym potencjał politycznie motywowanych przerw w dostawach; uważa, że trzeci pakiet energetyczny zmniejszy zależność energetyczną wszystkich państw członkowskich, gdyż na w pełni zliberalizowanym i zintegrowanym rynku energii żadne państwo nie może zostać odłączone od dostawcy z państwa trzeciego;
5. uważa, że wyzwania związane z zabezpieczeniem dostaw energii przy jednoczesnym przestrzeganiu zobowiązania do ochrony środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju, nakazują wdrożenie spójnej i skoordynowanej polityki europejskiej w zakresie dostaw gazu ziemnego, w oparciu o gruntowną ocenę na szczeblu europejskim środowiskowych aspektów alternatywnych rozwiązań oraz wzajemną solidarność państw członkowskich;
6. ubolewa nad marginalną rolą odgrywaną w tym projekcie przez UE, w szczególności przez Komisję; zwraca uwagę, że większe zaangażowanie UE zmniejszyłoby wątpliwości wielu państw członkowskich co do projektu Nord Stream;
7. zwraca uwagę na sprzeciw wyrażony przez niektóre państwa członkowskie wobec projektu rurociągu planowanego na obszarze Morza Bałtyckiego, będącego wspólnym dobrem państw nadbałtyckich, a nie kwestią bilateralnych stosunków między państwami; z tego względu uważa, że projekt powinien być realizowany we współpracy z wszystkimi państwami basenu Morza Bałtyckiego zgodnie z konwencją z Espoo, Konwencją Helsińską i innymi odpowiednimi instrumentami prawnymi; podkreśla wagę zakończenia przez Rosję procesu ratyfikacyjnego konwencji z Espoo;
8. wyraża w związku z tym swój sprzeciw wobec realizowania inwestycji w zaplanowanej skali bez uprzedniego otrzymania pozytywnego wyniku oceny oddziaływania na środowisko;
9. wyraża przekonanie, iż inwestycje energetyczne obejmujące państwa członkowskie i kraje trzecie winny być przedmiotem solidarnego zainteresowania Europy i troski całej UE oraz jej obywateli;
10. przyznaje, że Nord Stream przeprowadza ocenę oddziaływania na środowisko, która ma być przedłożona do zatwierdzenia „stronom pochodzenia” (Rosji, Finlandii, Szwecji, Danii i Niemcom) zgodnie z konwencją z Espoo; wzywa spółkę do udostępnienia nie tylko tym państwom, ale również HELCOM-owi i wszystkim innym zainteresowanym stronom wyników badań oraz pełnego zestawu danych badawczych dotyczących sytuacji ekologicznej w miejscu realizacji przedsięwzięcia zebranych podczas badania środowiska;
11. podkreśla, że długofalowe, zrównoważone rozwiązanie wymaga pełnej przejrzystości dla wszystkich stron zarówno na etapie budowy, jak i w fazie operacyjnej; zaufanie do tego ważnego projektu wzrośnie, jeżeli państwa nadbałtyckie będą mogły nadzorować prace;
12. wzywa w związku z tym Komisję i Radę do pełnego zaangażowania w kwestię analizy skutków środowiskowych budowy gazociągu północnego, szczególnie jeżeli zachodzą przesłanki wydania opinii przez Komisję, określone w art. 6 ust. 4 dyrektywy Rady 92/43/EWG;
13. podkreśla, że konieczne jest pełne poszanowanie zasady wzajemności w odniesieniu do inwestycji, jeżeli współzależność UE i Rosji ma się przekształcić w partnerstwo; zauważa, że kraje trzecie korzystają w dużym zakresie z otwartego rynku europejskiego, natomiast inwestorzy europejscy w Rosji nie są traktowani w podobny sposób;

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

14. ubolewa, iż Komisja nie zastosowała się do postulatu zawartego w ww. rezolucji z dnia 16 listopada 2006, dotyczącego sporządzenia przez Komisję obiektywnej oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, jednocześnie ponawiając wezwanie do sporządzenia takiej oceny przez niezależną instytucję, która zostanie wybrana po uwzględnieniu opinii wszystkich państw przybrzeżnych;
15. wzywa Radę i Komisję do przeprowadzenia gruntownej oceny zgodności realizowania projektu z prawem wspólnotowym i międzynarodowym;
16. wyraża zaniepokojenie przyjętym przez Nord Stream harmonogramem prac, którego realizacja uniemożliwi rzetelną analizę wyników oceny wpływu na środowisko przez zainteresowane państwa, organizacje pozarządowe oraz grupy eksperckie HELCOM; zaznacza, że dogłębna analiza wyników oceny wpływu na środowisko wymaga odpowiedniego harmonogramu;
17. wskazuje, że prowadzenie prac na obszarze liczącym nawet do 2 400 kilometrów kwadratowych na Morzu Bałtyckim przy wykorzystaniu dużej liczby jednostek pływających i innego sprzętu może stanowić poważne zagrożenie dla bioróżnorodności i liczby siedlisk oraz dla bezpieczeństwa i płynności żeglugi w tym rejonie;
18. oczekuje, że możliwa ingerencja rurociągu w dno morskie na etapie budowy stanie się częścią oceny oddziaływania na środowisko;
19. wzywa dewelopera do włączenia w swoim projekcie sprawozdania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wyczerpujących kryteriów poprzez zawarcie w nim jasnego opisu bieżących warunków środowiskowych w tym miejscu oraz danych na temat geomorfologii tego obszaru w formie trójwymiarowej;
20. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami, że przed oddaniem gazociągu do eksploatacji inwestor zamierza użyć silnie toksycznego środka o nazwie aldehyd glutarowy; wzywa inwestora do powstrzymania się od stosowania tej substancji;
21. wzywa Komisję do przeprowadzenia wiarygodnego i niezależnego studium środowiskowego badającego emisje rolnicze i przemysłowe zanieczyszczające Morze Bałtyckie oraz do oceny sytuacji w odniesieniu do potencjalnych zagrożeń dla środowiska naturalnego związanych z rurociągami przebiegającymi obecnie przez Morze Bałtyckie; wzywa ponadto Komisję do oceny dodatkowych skutków dla Morza Bałtyckiego wynikających z projektu Nord Stream;
22. wzywa wykonawcę do zagwarantowania, że budowa i użytkowanie rurociągu nie zaszkodzi wielu gatunkom ryb i ptaków oraz istnieniu liczącej zaledwie 600 osobników populacji morswinów, które stanowią jedyny i niepowtarzalny gatunek bytujący w tym rejonie geograficznym;
23. uważa, że ochrona środowiska naturalnego Morza Bałtyckiego jest elementem wymiaru północnego UE i powinna być także w odpowiednich przypadkach rozważana w kontekście ram Strategii Bałtyckiej;
24. zwraca uwagę, że dobrobyt regionów przybrzeżnych i konkurencyjność ich gospodarki są w dużym stopniu narażone na niebezpieczeństwo, jakim jest dla nich zanieczyszczenie obszarów nadbrzeżnych i pogorszenie stanu środowiska morskiego; mając na względzie stopień oddziaływania działalności i polityki morskiej na regiony przybrzeżne, zwraca uwagę, że długoterminowa stabilność środowiska naturalnego jest podstawowym warunkiem ochrony dobrobytu tych regionów pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym;
25. wskazuje na brak jakiegokolwiek strategii na wypadek uszkodzenia konstrukcji i zewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa rurociągu; podkreśla potrzebę jasnego określenia wszelkich aspektów związanych z bezpieczeństwem i reakcją w sytuacjach kryzysowych, w tym środków finansowych, podmiotów, funkcji i procedur;

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

26. podkreśla, że, ze względu na rosnące zapotrzebowanie UE na gaz w pierwszej kolejności winny być analizowane i promowane trasy alternatywne instalacji gazociągu, przy uwzględnieniu aspektów środowiskowych i ekonomicznych, w tym harmonogramu powstania takich tras; zwraca uwagę, że od projektu Nord Stream wymaga się przedstawienia oceny alternatyw dla wybranej trasy w ocenie oddziaływania na środowisko;
27. wzywa Komisję do przeprowadzenia takiej analizy, w dialogu z zainteresowanymi państwami przybrzeżnymi, inwestorem i Komisją Helsińską z uwzględnieniem opinii właściwych organizacji pozarządowych;
28. podkreśla, że należy w pełni wyjaśnić kwestię odszkodowań za wszelkie awarie lub szkody jeszcze przed rozpoczęciem prac; zwraca uwagę, że poważna awaria rurociągu może prowadzić do problemów dla państw nadbałtyckich i może mieć niszczycielski wpływ na środowisko morskie; spółka Nord Stream AG powinna liczyć się z przejściem pełnej odpowiedzialności za odszkodowania;
29. domaga się od Komisji i państw członkowskich zapewnienia gruntownej oceny ekonomicznych, budżetowych i dotyczących jawności aspektów projektu Nord Stream i związanych z nim firm;
30. wzywa Komisję do zbadania w ramach partnerstwa wymiaru północnego możliwości zażądania od Nordstream równowartości „korzyści planistycznych” w związku z ewentualnymi projektami regeneracji na fińsko-rosyjskim obszarze przygranicznym, gdzie rurociąg ma mieć swój początek, lub w kontekście strategii dla Morza Bałtyckiego;
31. odnotowuje następujące decyzje podjęte przez organy państw członkowskich:
- decyzję rządu Królestwa Szwecji z dnia 12 lutego 2008 r. wymagającą przedstawienia dalszej dokumentacji przez spółkę Nord Stream AG ze względu na istotne braki formalne i merytoryczne, w szczególności brak przedstawienia analizy trasy alternatywnej oraz opcji zaniechania budowy gazociągu;
  - stanowisko Sejmu Republiki Litwy z dnia 27 marca 2007 r., w którym wskazuje się na konieczność wstrzymania realizacji wielkoskalowych projektów infrastrukturalnych na Morzu Bałtyckim w oczekiwaniu na dogłębne przeanalizowanie rozwiązań alternatywnych oraz przeprowadzenie niezależnych i kompleksowych ocen oddziaływania na środowisko;
  - decyzję rządu Republiki Estonii z dnia 21 września 2007 r., w której nie wyrażono zgody na prowadzenie badań podwodnych na terenie estońskich wód terytorialnych oraz wyłącznej strefy ekonomicznej ze względu na wątpliwości dotyczące zakresu i intensywności prac badawczych;
32. z ubolewaniem przyjmuje fakt, iż w zielonej księdze pt. „W kierunku przyszłej polityki morskiej Unii” nie podejmuje się kwestii inwestycji wielkoskalowych takich jak rurociągi podmorskie; ubolewa, że w instrumentach prawnych i komunikatach dotyczących strategii morskich przez nią zainicjowanych, Komisja zwykle pomija problem rurociągów podmorskich, co jest podstawową kwestią z punktu widzenia zarówno ochrony środowiska, jak i bezpieczeństwa energetycznego UE;
33. domaga się udostępnienia do gruntownych konsultacji z odpowiednimi władzami i z ogółem opinii publicznej wszystkich państw przybrzeżnych niezależnej oceny oddziaływania na środowisko;
34. podkreśla znaczenie realizacji przejrzystej strategii komunikacyjnej dotyczącej działań związanych z wynikami oceny oddziaływania na środowisko oraz przekazania tych wyników wszystkim państwom członkowskim, w szczególności państwom nadbałtyckim;
35. ponawia w związku z tym swoje wezwanie zawarte w swojej ww. rezolucji z dnia 14 listopada 2006 r. do zaproponowania obowiązkowego mechanizmu negocjacji między państwami członkowskimi i ponownie nalega, by Rada podjęła działania na szczeblu międzynarodowym w celu opracowania obowiązkowych ocen oddziaływania na środowisko w stosunkach pomiędzy UE i krajami trzecimi;
36. zwraca uwagę, iż poprowadzenie gazociągu północnego powinno spełniać strategiczne i ekonomiczne cele, przedstawione w decyzji 1364/2006/WE przy jednoczesnym uniknięciu jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska naturalnego;

Wtorek, 8 lipca 2008 r.

37. wzywa Radę, Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, aby budowa gazociągu Nord Stream była w pełni zgodna z prawodawstwem UE w zakresie oceny oddziaływania na środowisko oraz z postanowieniami wszystkich międzynarodowych konwencji;
38. wzywa Komisję w szczególności do dopilnowania, by przestrzegano wskazanych wcześniej odpowiednich przepisów Konwencji o prawie morza, a mianowicie Konwencji Helsińskiej, Konwencji z Espoo, Konwencji z Aarhus, dyrektyw 85/337/EWG, 97/11/WE, 92/43/EWG oraz 79/409/EWG, a także art. 10 TWE oraz zasady przezorności i zrównoważonego rozwoju oraz do wszczęcia procedury na podstawie art. 226 TWE, gdyby okazało się, że wspomniane przepisy zostały naruszone;
39. w świetle obecnej sytuacji politycznej Rosji i jej ambicji geopolitycznych uważa, że dla Rosji ogromne znaczenie ma wykazanie dobrej woli w zakresie współpracy w ramach europejskiej polityki energetycznej; podkreśla ważną rolę ratyfikowania przez Rosję traktatu o karcie energetycznej i jego protokołu w sprawie tranzytu, gdyż ratyfikacja obniży potencjał konfliktu związanego z takimi projektami jak Nord Stream;
40. wzywa Komisję do przeprowadzenia w zakresie jej kompetencji oceny sytuacji pod kątem konkurencyjności na rynku, powstałej w wyniku budowy gazociągu Nord Stream, oraz — w razie konieczności — podjęcia działań uniemożliwiających Gazpromowi zajęcie dominującej pozycji na unijnym rynku gazu przy braku gwarancji wzajemnych praw do wejścia na rosyjski rynek energetyczny dla przedsiębiorstw z UE;
41. proponuje ustanowienie systemu wspólnego nadzoru nad rurociągiem z udziałem wszystkich krajów położonych w regionie Morza Bałtyckiego; sugeruje ponadto, aby zobowiązanie do wypłacenia odszkodowania za szkody dla środowiska spoczywało wyłącznie na spółce Nord Stream;
42. zauważa brak struktur instytucjonalnych pozwalających na odpowiednią reakcję na problemy bezpieczeństwa ekologicznego i geopolitycznego związane z tym projektem; proponuje w związku z tym, aby Komisja stworzyła odpowiednie stanowisko w celu zajęcia się obecnymi i przyszłymi przedsięwzięciami, podlegające Wysokiemu Przedstawicielowi Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa będącemu wiceprzewodniczącym Komisji;
43. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

Stabilizacja sytuacji w Afganistanie: wyzwania dla UE i społeczności międzynarodowej

P6_TA(2008)0337

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie stabilizacji sytuacji w Afganistanie: wyzwania dla UE i społeczności międzynarodowej (2007/2208(INI))

(2009/C 294 E/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje liczne wcześniejsze rezolucje w sprawie Afganistanu, w tym ostatnią z dnia 18 stycznia 2006 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając porozumienie „Afghanistan Compact” uzgodnione na konferencji w Londynie w dniu 1 lutego 2006 r. oraz uznanie przez rząd afgański i społeczność międzynarodową, że powodzenie realizacji porozumienia wymaga poważnych zobowiązań w sferze politycznej, bezpieczeństwa i finansów w celu osiągnięcia punktów odniesienia w ustalonych terminach i że jest ono uzależnione od skutecznego mechanizmu koordynacji i monitorowania,

⁽¹⁾ Dz.U. C 287 E z 24.11.2006, s. 176.